MOERDIJK

Technische vragen

Forum voor Democratie
De heer B.M. van Enter

Kenmerk	01341 TV
Vergadering	Commissievergadering 12 november 2026
Datum	11 november 2026
Onderwerp	RV Participatieverordening en -beleid

Geachte heer Van Enter,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk biedt u hierbij de beantwoording van de volgende technische vragen aan.

Vraag 1
Waarom is de informatieplicht over de afweging om participatie wel of niet toe te passen niet expliciet in de verordening opgenomen?
Antwoord:
Het college heeft op basis van de Gemeentewet een informatieplicht. Opnemen in de participatieverordening is daardoor overbodig. Hoe we invulling geven aan de informatieplicht in het kader van participatie, is nader uitgewerkt in de toelichting op de participatieverordening en het participatiebeleid. Wanneer het college een beroep doet op een uitzonderingsgrond, dan staat in de toelichting op Artikel 2 Reikwijdte dat dit moet worden onderbouwd. In alle overige gevallen maakt het college een gemotiveerde afweging voor het al dan niet inzetten van participatie. In het participatiebeleid (blz. 12) is opgenomen dat het college deze afweging openbaar maakt en als het gaat om een raadsmandaat, de raad hierover informeert.

Vraag 2
Wie stelt bij raadsbevoegdheden het participatieplan vast en hoeveel tijd krijgt de gemeenteraad om invloed uit te oefenen voordat het participatietraject begint?
Antwoord:
Het college stelt het participatieplan vast (zie art. 3.3 participatieverordening). Bij een raadsbevoegdheid, ontvangt de raad een raadsinformatiebrief (RIB) met het plan voor inwonersparticipatie, uiterlijk 3 weken voorafgaand aan de start van de participatie. De raad heeft vervolgens de mogelijkheid om het plan te agenderen en wensen/bedenkingen mee te geven. Wanneer een RIB met de raad wordt gedeeld, kunnen raads- en burgerleden vragen om agendering in een commissievergadering. In het Reglement van Orde van de raad liggen daarover termijnen vast. Als er commissievoorzittersoverleg is, moeten de te agenderen RIB's bekend zijn, daarna is agendering niet meer mogelijk.

Vraag 3
Waarom bepaalt artikel 2, vijfde lid, dat in zeven genoemde gevallen 'in ieder geval geen' inwonersparticipatie plaatsvindt, terwijl de toelichting spreekt over terughoudend gebruik van uitzonderingsgronden? Wie beoordeelt de toepassing van deze uitzonderingen en waar is de verplichting tot openbare motivering vastgelegd?
Antwoord:
We spreken van terughoudend gebruik van de uitzonderingsgronden, omdat de voorkeur uitgaat naar een gemotiveerde afweging maken in plaats van een beroep doen op een uitzonderingsgrond. Wanneer het college toch besluit om een uitsluitingsgrond toe te passen, moet zij dat onderbouwen volgens de toelichting op de participatieverordening Artikel 2 Reikwijdte, namelijk: ‘Als er een beroep op een uitzonderingsgrond wordt gedaan en er van inwonersparticipatie of toepassing van het uitdaagrecht wordt afgezien, dan moet dat worden onderbouwd.’ Wanneer het gaat om een raadsmandaat, wordt de raad over de onderbouwing geïnformeerd.

Vraag 4
Welke participatieregels gelden bij locatiekeuzes voor asielopvang, huisvesting van arbeidsmigranten, woningbouw en energieprojecten? Welke onderdelen vallen onder de participatieverordening en welke onder afzonderlijke werkinstructies? Kan de raad deze werkinstructies ontvangen?
Antwoord:
De gemeente maakt kaderstellende beleid, dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. In het kaderstellende beleid staat of en in welke mate ruimte wordt geboden aan projecten voor de huisvesting van arbeidsmigranten, woningbouw of asielopvang. Het college kan bij het opstellen van beleid participatie toepassen en volgt daarbij de participatieverordening.
Na vaststelling van het beleid, kunnen er projecten tot stand komen om de doelstellingen te realiseren. Deze projecten worden in een deel van de gevallen gerealiseerd door de gemeente en in een deel van de gevallen door een externe initiatiefnemer. In beide gevallen geldt de participatieverordening. Als de gemeente gronden in eigendom heeft, dan is zij verantwoordelijk voor de participatie. Als een initiatief door een externe partij wordt ingediend, dan is die partij verantwoordelijk voor de uitvoering van het participatietraject.
De participatieverordening is niet van toepassing op participatie in het kader van aanvragen om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) (zie artikel 5.1 Omgevingswet). Een BOPA-procedure wordt gevolgd wanneer er sprake is van een vergunningplichtige activiteit die in strijd is met het omgevingsplan, maar waarvoor toch een omgevingsvergunning kan worden verleend als sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Bij dergelijke aanvragen worden de ‘richtlijnen omgevingsdialoog’ als leidraad gehanteerd.

Voor grote energie-infrastructurele ingrepen geldt een ander proces. Bij deze projecten is meestal het Rijk de initiatiefnemer en wordt een projectbesluit voorbereid. Daarbij wordt de projectprocedure (afdeling 5.2 Omgevingswet) gebruikt om het projectbesluit voor te bereiden[1]. Deze processen doorlopen daarmee een eigen route van participatie en vallen niet onder de gemeentelijke participatieverordening.

[1] Projectprocedure Rijksenergieprojecten | Energietransitie.nl

Meer informatie over wie welke rol heeft, volgt in een raadsinformatiebrief met als bijlage een werkinstructie ‘participatie in ruimtelijke processen’. Mocht de raad over een specifieke casus vragen hebben over welke procedure wordt gevolgd en welke participatieregels gelden, kan zij daar technische vragen over indienen.

Met vriendelijke groet,

S. Elseman
gemeentesecretaris